

Ajankohtaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Mari Miettinen
Asiantuntija

25.11.2020

Esityksen sisältö:

1. SOTE-uudistuksen tilanne hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta
2. Valtioneuvoston periaatepäätös
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä ja sen toimeenpano
3. läikkäiden toimintakyvyn edistäminen
4. Liikunnan edistäminen

Sote-uudistuksen tavoitteet

- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvelut kaikille suomalaisille
- parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin
- hillitä kustannusten kasvua

Sote-uudistuksen painopisteet

Ihmislähtöiset palvelut

Palveluja kehitetään niin, että pääset yhdellä yhteydenotolla oikeaan palveluun.

Toimivat ja yhteensovitettut palvelut

Palvelut yhdenvertaisesti kaikille

Painotus ehkäisevään ja ennakoivaan työhön

Osallisuus

Päätöksenteko säilyy lähelläsi. Palveluja uudistetaan yhteistyössä asukkaiden kanssa

Parempaa laatua ja vaikuttavuutta

Hyvinvointialue

Kustannusten nousu hallintaan

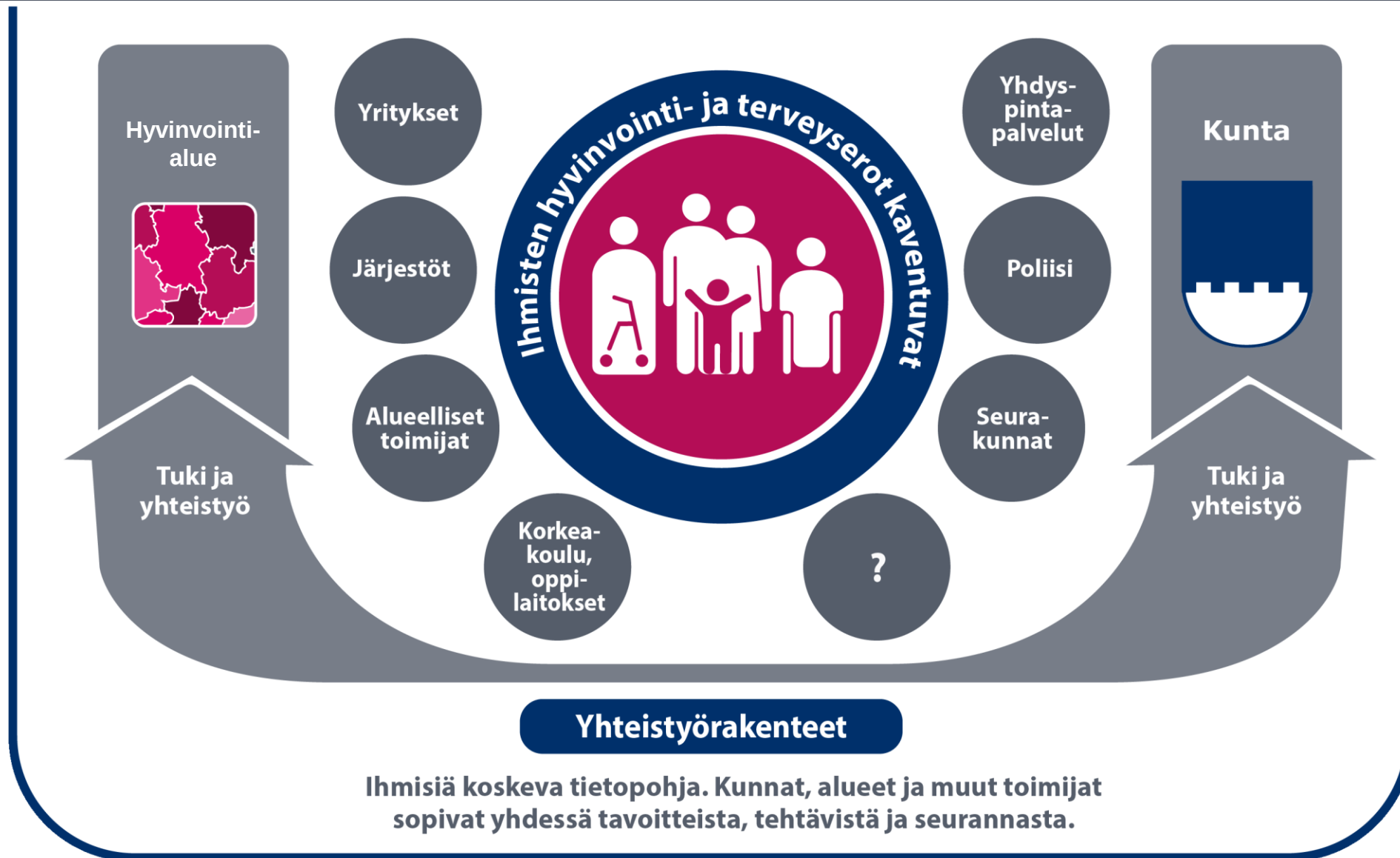
Vastuu hyvinvointialueille

Sama toimija vastaa siitä, että saat tarvitsemasi sosiaali- ja terveyspalvelut.

Sote-uudistus

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on yhteinen tehtävä

STM 29 / 10 / 2019

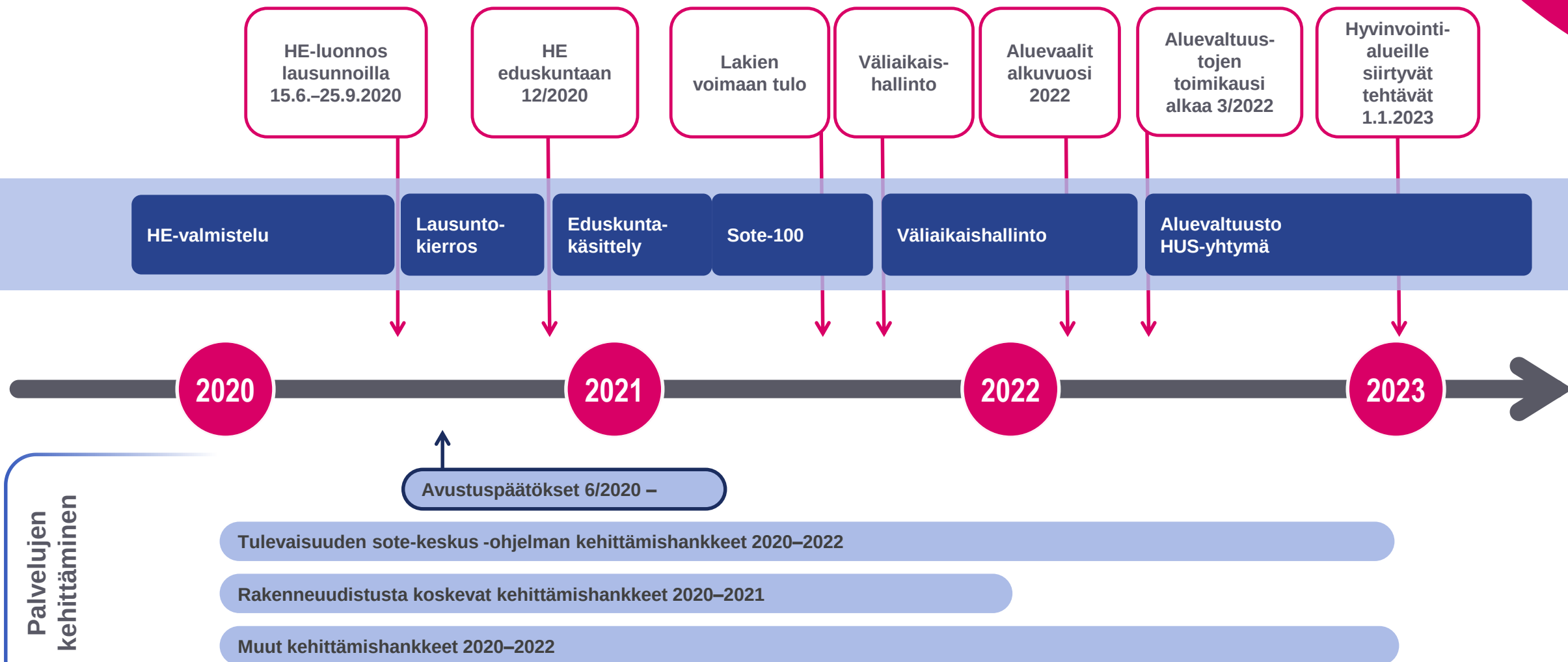

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevat hallituksen lakiluonnokset – lausuntopalautteesta poimittua

- Kunnan, hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän rooleja ja tehtäviä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä tulee selkeyttää
- Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön varmistamiseen ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota
- Järjestöille tulisi säätää vahvempi rooli, ja kunnan ja hyvinvointialueen vastuuta järjestöjen toiminnan edistämisestä tulee tarkentaa
- Riittävät kannusteet ja rahoitus tulee varmistaa, osin etenkin kunnan rahoitus koettiin riittämättömäksi
- Turvattava riittävä osaaminen ja ajantasainen tietopohja

Sote-uudistuksen aikataulu 2020–2022

Palvelujen
kehittäminen

Sote-uudistus

Valtioneuvoston periaatepäätös Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä ja sen toimeenpano

Periaatepäätös:

- Linjaa toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä.
- Päämääränä on turvata suomalaisten kestävä hyvinvointi kaikissa väestö- ja ikäryhmissä.
- Painopisteet: 1) Kaikille mahdollisuus osallisuuteen, 2) Hyvät arkiympäristöt, 3) Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta ja palvelut ja 4) Päätöksenteolla vaikuttavuutta.

Toimeenpano:

- Kansanterveyden neuvottelukunnan tehtävänä on ohjata ja seurata poikkihallinnollista toimeenpanoa
 - Rakenteet ja menetelmät –jaosto vastaa valmistelusta

lääkkäiden toimintakyvyn edistäminen

Ikäohjelma vuosille 2020 – 2030

- Poikkihallinnollinen ohjelma yhteistyössä eri ministeriöiden, kuntien, kolmannen sektorin ja muiden tahojen kanssa
- Vaikuttavuustavoitteina on:
 - suunnata ennaltaehkäiseviä ja toimintakykyä parantavia toimia iäkkäälle väestölle ja riskiryhmille,
 - pidentää ikääntyvien työikäisten toimintakykyä ja työuria, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa,
 - lisätä ja mahdollistaa vapaaehtoistyötä,
 - varmistaa iäkkäiden palvelujen yhdenvertaisuus, tehokkaampi koordinaatio ja taloudellinen kestävyys,
 - lisätä asumisen ja asuinympäristöjen ikäystävällisyyttä ja nostaa esille suomalaista ikäteknologian kehittämistä ja hyödyntämistä.
- Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelma YM

lääkkäiden laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020-2023 (STM ja Kuntaliitto)

- Yhtenäiset teema-alueet Ikäohjelman kanssa
 - lääkkäät ovat toimintakykyisiä pidempään
 - Vapaaehtoistyöllä on vakiintunut asema ikääntyvässä yhteiskunnassa
 - Digitalisaatio ja uudet teknologiat ovat lisänneet hyvinvointia
 - Asuminen ja asuinympäristöt ovat ikäystävällisiä
 - Palveluiäriestelmä on sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä

Liikunnan edistäminen

POIKKIHALLINNOLLINEN YHTEISTYÖ

- Muutosta liikkeellä 2020 -linjaukset ja niiden toimeenpano perustana -> keskeiset teemat sisällytetty Liikuntapoliittiseen selontekoon ja sisällytetään myös Liikuntapolitiikan koordinaatioelimen (LIPOKO) –työhön
 - LIPOKO: 10 hallinnonala, tutkimus –ja asiantuntijalaitokset, järjestöt
 - Alatyöryhmät: Liikkuvat-ohjausryhmä, Lasten ja nuorten liikuntasuositukset
 - Liikunnan edistämishjelmat: Liikkuva varhaiskasvatus, -koulu, -opiskelu, -aikuinen, Ikiliikkuja, Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma

LIIKUNTA HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMISEN KOKONAISUUKSISSA

- Liikunnan (liikuntaneuvonnan, elintapaohjauksen) edistämistyö sisältyy STM:ssä mm. seuraaviin kokonaisuuksiin: Tulevaisuuden SOTE-keskus, Ikäohjelma, Työkykyohjelma, Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen periaatepäätös ja sen toimeenpanosuunnitelma sekä Kansanterveyden neuvottelukunnan ja sen jaostojen työ, Koti- ja vapaa-ajantapaturmien ehkäisyohjelma 2030, PALKOn elintapaohjauksen suositus.

Lisätietoa

- SOTE-uudistus: www.soteuudistus.fi
 - Lausuntoyhteenvedo: <https://stm.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-00-6877-6>
- Ikäohjelma: <https://stm.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-00-6865-3>
- Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi:
<https://stm.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-00-5457-1>
- Valtioneuvoston periaatepäätös hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä: <https://stm.fi/-/hallitus-maaratietoiset-toimet-turvaavat-kestavan-hyvinvoinnin-kaikissa-elamanvaiheissa-vuoteen-2030-mennessa>
- Kansanterveyden neuvottelukunta: <https://stm.fi/-/folkhalsodelegationen-tillsattes-i-en-ny-sammansattning-efter-en-lang-paus>
- Liikuntapolitiikan koordinaatioelin:
<https://minedu.fi/hanke?tunnus=OKM030:00/2020>
- Liikuntapoliittinen selonteko: <https://minedu.fi/-/valtioneuvosto-antoi-selonteon-liikuntapolitiikasta>